

OCT 8 1975

N.Y. PUBLIC LIBRARY
DIV. 3
GRAND CENTRAL STA.
P.O. BOX 2231
NEW YORK, NY 10017

KP EXCH

Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS

NO. 14

307 West 30th St., New York, N. Y. 10001, 1975 m. rugsėjo-Sept. 19

68-ieji metal

LIETUVIŲ DELEGACIJA KALBASI SU PREZIDENTU GERALD FORD

Kai lietuvių delegacija lankėsi pas prezidentą Ford. Iš k. į d. prezidentas Gerald Ford, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. Kazys Bobelis, ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas Povilas P. Dargis. [Žiūr. perėitą Tėvynės nr.]

Lithuanian leaders meet President of the United States

Despite the "summit" conference in Helsinki, the "Captive Nations Week of 1975 was a notable success as regards the many statements by U. S. legislators in Congress.

The meeting of ethnic leaders with President Ford on July 25th, in which he and President of the Lithuanian Alliance of America Paul P. Dargis and president of the Lithuanian Council Dr. Kazys Bobelis took part, was quite beneficial in that it was the first time in American history that a President sought advice from ethnic leaders on the eve of an international conference, even though, the President's statement on Eastern Europe was altered prior to his departure for Helsinki.

Ištisą rugpjūčio mėn. Chicagos Sun-Times ir Daily News dienraščių galerijoje vyko S. Balzeko, Jr. surengta paroda, pavadinta "From Lithuania with love". Pardoje dalyvauja ir SLA išdininkė Euphrosine Mikuziūtė [antroji iš kairės]. Parodoj buvo skydas su lietuviškais ženklais. Svečių kambary buvo meniškasis koplytstulpis, Lietuvos trispalvė vėliava, sienose Lietuvos istoriniai žemėlapiai.

SEKANČIOS GERIAUSIOS
ATOSTOGOS - 1976 M. LIEPOS-
JULY 5 ĮVYKSIAUSI SLA 59-AS
90 M. SUKAKTUVINIS SEIMAS
CHICAGOJE!

SLA 59-asis Seimas įvyks liepos-
July 5, 1976 m., Pick Congress
Hotel, 520 South Michigan Ave.,
Chicago, Ill.

Sesijos prasidės Florentine Room
9 val. ryto.

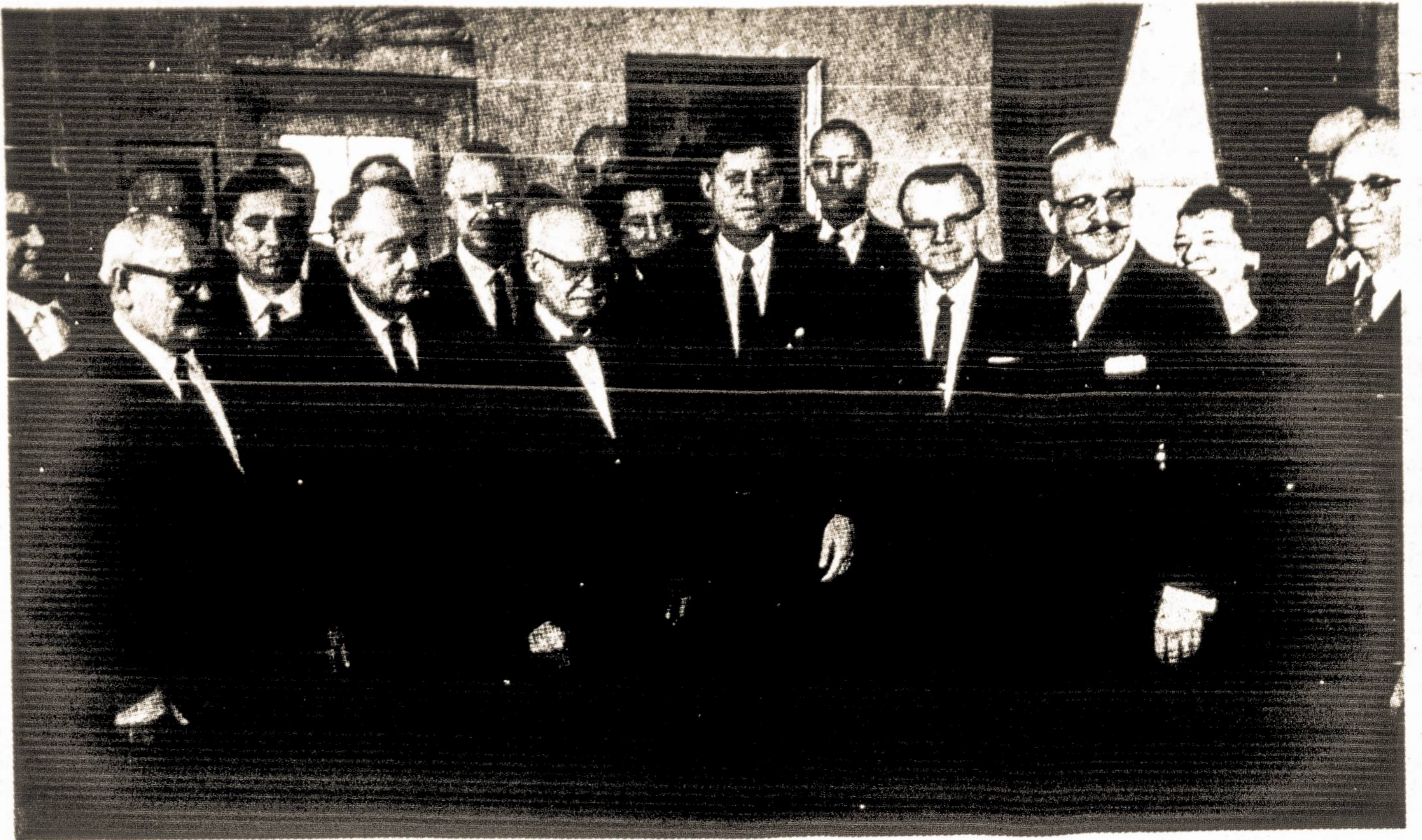
Liepos 7 d., cocktail 6 val. vakare
to paties viešbučio Oxford Room, o
banketas Windsor Room 7 val. v.

Amerikos nepriklausomybės 200
m. minėjimo proga numatoma iš-
kilmingai sukaktį paminėti ir SLA
seime, kuriame taip pat bus minima
ir Susivienijimo Lietuvių Ameriko-
je 90 m. sukaktis.

SUSIVIENIJIMO VADOVYBĖ VISADA PIRMOJI LIETUVAI GELBĖTI!

SVARBIAUSIAIS TAUTAI MOMENTAIS...

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje atstovai visada dalyvaudavo Jungtinių Valstybių Prezidentų priėmimuose. Štai SLA, ALTo ir LB bendroji delegacija audiencijoje pas prezidentą John F. Kennedy 1962 m. vasario 16 Baltuosiuose Rūmuose. Matome pirmoje eilėje SLA vadovybę: Stasi Gegužį, Povilą P. Dargį, dr. Pijų Grigaitį ir eilę kitų.

New Haven, Conn

S. L. A. 142 KP. NARIŲ IR JŲ DRAUGŲ GEGUŽINĖ

Kai šiemet birželio 1 d. SLA 142 Kuopa savo susirinkime svarstė kur ir kaip surengti vasaros laiku gegužinę arba socialų pobūvį, šių žodžių autorė pasiūlė savo sodelį, užkviisdama visus narius su draugais. Pasiūlymas liepos mėn. trijų asmenų valdyba turėjo pasitarimą nustatyti dienas, bet nesutarė ir dienos nenustatė. Iš to atsirado gandų, kad gegužinės nebus, bet po tam tikrų pastangų ji įvyko. Gegužinei buvo nustatyta rugpiučio 17 d. Pradžia 2 val. jau buvo per vėlu dieną paskelbti per organą, tad prisėjo nariam pranešti telefonu, paprašant, kad vienas kitam pasakytų.

Daug dėl suvėluoto pranešimo neatvyko, bet tie, kurie atvyko, buvo patenkinti vieta ir draugiška nuotaika. Dalyvavo virš dvidešimties asmenų, daugumoje našlės, praeityje buvusių Kuopos viršininkų žmonos, kaip pavyzdžiui Agota Vokietaitienė (garsaus dainininko Arnoldo Vokietaičio motina), Ona Kripaitienė, kurios vyras buvo Kuopos pirmininkas, Agnietė Pilvelienė ir kitos.

Apie 5 val. Edvardas Dičkus patarnavo visiems, kepdamas ant Žarijų jautienos kotletus ir dešreles. Jo žmona paruošė sodelyje ilgą stalą, kuris buvo apkrautas įvairiais skanumynais ir tortais, tad vakarienės laiku visi sočiai pasistiprino. Maisto buvo tiek, kad būtų galėję dar kita tiek pasistiprinti. Maisto ir sodės pasirūpino patys dalyviai. Svaiginančių gėrimų nebuvo, bet

buvo pranešta, kad, jeigu kas norės stipresnio, lai atsiveža. Gegužinė kuopai išlaidų, nei pelno nepadarė.

Visiem pasistiprinus, prabilo p-lė Marija Jokubaitė, visiem vietos lietuviams gerai žinoma veikėja. Ji pasidžiaugė, kad mūs lietuviai laikosi Susivienijime ir rodo vienas kitam draugiškumą, meilę. Po jos kalbos SLA narių anūkė, septynerių metų mergaitė, pademonstravo savo talentą akrobatikos srityje. Po to jos bobutė atsiklausė visus, ar jie nenorėtų išgirsti jos eileraštį, kuriam ji gavo įkvėpimą iš Kuopos narių Plečkaičių šeimos. Eileraštis vadinosi "Gyvenimo užduotis". Štai jis:

Užaugo broliai keturi,
Labai tėvelių mylimi.
Jų tėvas dirbo iš jėgų
Kad tik jo šeimai gyvent būtų

smagu.

Tiesa, ir jo žmona jam daug padėjo,
Darbam savęs nesigailėjo.

Abiem bedirbant iš peties
Dėl sūnų šviesios ateities,
Laikas praėjo labai greit.

Apie tai kalbėti nereik.

Sūnai užaugo gan geri —

Nieko primesti negali,

O kai parėjo į metus

Įgijo jau savus sparnus.

Surado mylimas žmoną

Sukūrė atskiras šeimas.

Tėveliai liko vieni du.

Galim suprast: jiems nuobodu.

Kai ištuštėjo jų namai,

Nebuvo tada jiems gerai.

Pradėjo nykti sveikata —

Atėjo senatvė nelaukta —

Šios žemės užduotis baigta.

J. D.

Chicago, Ill.

BROLIAI JOHN, JIM IR PETER PAULIAI ATIDARĖ TREČIĄ HARDWARE KRAUTUVĘ

Jauniausias Barbaros ir John Paulių sūnus Jonas 1912 m. iš Žigaičių kaimo, Tauragės aps. atvyko į Chicago. Pilnas energijos ir labai darbštus Jonas per eilę metų Amerikoje gražiai įsikūrė. Pradžioje pradėjo prekiauti įvairiose mažose krautuvėse. Vėliau vertėsi namų statyba. Gi 1929 m. atidarė pirmą Hardware krautuvę prie 69 ir Talman, - Marquette Parke.

1931 metais sukūrė šeimos židinį su Mary Druktenyte, su kuria laimingai gyveno ir abu išvystė plačią prekybą. Pavyzdingai išaugino ir išmokslino 3 sūnus ir 3 dukras, iš jų tik Jim nevedęs. Turi 8-nius anūkelius.

1940 metais Pauliai pasistatė didžiulį namą 2415-17 W. 69th St., kuriame įrengė ir atidarė didžiausią Lietuvių Hardware krautuvę Chicagoje.

1957 m. sūnus John Jr. Illinois baigęs Universitą Urbanoje ir ati-

Sėkmingai išvystę biznį Jonas Paulius su sūnais, iš kairės į dešinę: John Jr., Peter, tėvas Jonas Paulius ir sūnus Jim.

tarnavęs du metus Amerikos kariuomenėje prisijungė prie tėvų prekybos. Gi sūnai Jim ir Peter baigė Wilson Jr. College taipgi prisijungė prie tėvų prekybos.

1969 m. Pauliai atidarė antrą Hardware Krautuvę 5941 So. Kedzie. Gi dabar - po šešių metų atidarė ir trečią Hardware krautuvę prie 79-tos ir Central Ave. kampo - Burbanks, kur Patricia ištekėjo už Nicholas Koumounmaš.

Dabar jau tėvai Mary ir Jonas Pauliai pasitraukė iš prekybos ir paliko trijų sūnų incorporaciją.

Paulių dukros išėkėjusios - vyriausioji Phylis už Dan Balniaus, antroji Marilyn už Anthony Mrozynski, jauniausioji Patricia už Micholas Koumoundouras. Dukros gražiai gyvena ir auklėja savo šeimas.

Džiugu pasakyti, jog Jonas ir Mary Pauliai dar yra gana stiprūs ir jauni, tad jiems tenka palinkėti geros sveikatos ir ilgiausių ir ramiausių metų - pasivažinėti po pasaulį ir tikrai pasidžiaugti gyvenimu.

T. Kuzienė

Kongresmanas Edward J. Derwinski, neseniai grįžęs iš komunistinės Kinijos, kartu su Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku dr. Kaziu Bobeliu, paruošė naujos rezoliucijos projektą kurio detalės bus paskelbtos vėliau.

EUFROZINAI IR ANASTAZIJAI MIKUŽIŪTĖMS, JIEDVIEJŲ MYLIMAI TETAJ MIRUS, REIŠKIAME NUOSIRDŽIĄ UŽUOJAUTĄ.

Bronė Spūdienė, Ona Petrash, Uršulė Daunoras, Uršulė Kraus, Marytė Vasilka, Ona Jozėnas, Salomėja Narkėliūnaitė, Ona Zaveckienė.

JUOZAS BARŠKIETIS

Buvęs 92 Kp. fin. sekretorius Juozas Barškietis mirė šiemet liepos 22 d. Į SLA įstojo 1914 m. spalio 11 d. Buvo gimęs Lietuvoje, Kauno gub., Tėviškių km. Liko žmona Josephine Barškietienė. P. O. B. 341, Courtney, Pa. 15029. Palaidotas birželio 25 d. Monongahle kapinėse.

Mirus

A. A.

Helenai Yucius,

Susivienijimo Lietuvių Amerikos centro išdininkės Euphrosine Mikužiutės tetai, išdininkei ir jos seserims užuojautą reiškia

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS VARDU

POVILAS DARGIS,
PREZIDENTAS

PASAULIO SPAUDA PLAČIAI MINĖJO BALTIEČIUS

JAV ir Europos spauda atkreipė daug dėmesio Helsinkio konferencijai, laikraštis, padarė tai, ko nei vienas kitas iki šiol pasirodęs JAV ar Europos dienraštis nepadarė. El Universal laikraščio rugp. 2 ir 4 laidose tilpo ilgi straipsniai apie Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferenciją. Kiekviename straipsnyje buvo paminėta ir baltiečių byla. Rugp. 2 d. laidoje didelėmis, tamsiomis raidėmis išspausdintas Pasaulinės Baltų Santalkos pirmininko Uldis Gravos penkių punktų deklaracija, kurią baltiečiai buvo nusivežę į Helsinkį ir išdalinę įvairių tautų atstovams, spaudai bei suomių publikai.

LYGINO MUNCHENO KONFERENCIJA

Aplamai, Šiaurės Amerikos spauda labai skeptiškai žiūrėjo į Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją. Keli korespondentai palygino šią konferenciją su britų ministerio pirmininko N. Chamberlaino nuolaidavimo konferencija 1938 m. Muenchene. Pavyzdžiui, The Philadelphia Inquirer liepos 30 d. laidoje pasirodė straipsnis Helsinkio sutartis numalšina sovietus. Šalia straipsnio buvo nusileidimo simbolio Venille Chamberlaino nuotrauka. Straipsnio autorius Smith Hempstone griežtai priešinosi Helsinkio deklaracijai, ją vadindamas "vienu iš gėdingiausių dokumentų, kurį bet koks Amerikos prezidentas yra pasirašęs". Hempstone rašo, kad Helsinkio deklaracijos pasirašy-

mas yra JAV pritarimo antspauda Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksavimui. Autorius smerkia Valstybės departamento "realistus", kurie teisinasi, kad Helsinkio deklaracija tiksliai pripažįsta faktišką dabartinę padėtį Europoje. Anot Hempstone, yra vienas dalykas priimti realybę, ir visai kas kita formaliai dovanoti agresijai. Hempstone nesutinka su A. Solženicynu, kad Helsinkio konferencija yra "Rytų Europos išdavimas". Hempstone nuomone, Helsinkio susirinkimas yra "mūsų visų išdavimas".

ATSISAKYTI MORALĖS?

Lubor J. Zink, The Toronto Sun korespondentas liepos 25 d. laidoje irgi užsimena, kad Helsinkio konferencija panaši į Muencheno konferenciją. Skirtumas tarp 1938 m. konferencijos ir 1975 m. konferencijos yra, kad pastaroji Vakarų pasidavimo atžvilgiu, yra didesnio masto. Zink rašo, kad "atsisakyti teisingos moralinės pozicijos visada yra silpnumo, sumišimo ir puvimo ženklas".

PATARIMAS JAV

The Chicago Tribune žurnalistas Bob Wiedrich, rašydamas liepos 16 d. apie sovietų-amerikiečių "erdvių spektaklį", labai įžvalgiai analizuoja Rytų-Vakarų santykius ir štai ką sako apie baltiečius ir Helsinkio konferenciją:

"Galima ginčyti, kad atsisakymas pripažinti Rusijos pokarinius teritorinius užgrobumus nesudarytų jokio

skirtumo sovietų tironijos pavergtiesiems, kad jiems nėra jokios vilties ir Maskva niekad juos nepaleis. Taip pat galima ginčyti, kad Estija ir Latvija ir Lietuva ir Čekoslovakija ir Lenkija ir Vengrija ir visos kitos tikrai nėra tokios svarbios, kad vertėtų dėl jų kariauti. Tačiau, galima ir sėkmingai įrodyti, kad atsisakymo pripažinti sovietų pavogtos Rytų Europos imperijos rezultatas nebūtinai būtų karas ir, kad pasaulinė taika gal būtų geriau tarnaujama, jeigu JAV liktų tvirto moralinio vadovavimo ir stipraus išpareigojimo individualinei laisvei simbolis. Laiko bėgyje, Maskva gal gerbtų tvirtą JAV elgesį daugiau negu tokį, kuris, neatsižvelgiant į kainą, pasiduoda sovietų reikalavimams mainais su rankų spaudimu erdvėse.

KANADOJ BALTUS IŠGARSINO

The Toronto Sun dienraščio liepos 31 d. pirmame puslapyje buvo dvi didelės nuotraukos, rodančios kelis tūkstančius baltiečių, ukrainių ir kitų, demonstruojančius Toronto Nathan Philips kvadrate. Dienraštis įvykių plačiai aprašė ir davė Kanados politikierių, atvykusių į demonstracijas, kalbų ištraukas.

Kitame Toronto dienraštyje The Toronto Star buvo straipsnis užvardintas "Trudeau sako, jog yra iliuzija matyti tautų išsilaisvinimą Europos sutartyje". Kanados ministras pirmininkas buvo Helsinkyje žurnalistų užklaustas, ar jis galvojo, kad

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo konferencijos sutartis paguos tuos, kurie siekia Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės. Ponas Trudeau atsakė "be abejo, nėra nieko tekste, kuris pakeistų tai, kas yra nuo antrojo pasaulinio karo pabėgęs de facto realybė. . . būtų iliuzija tikėtis, kad Sovietų Sąjunga sutiks savo pokarines sienas sumažinti".

The Toronto Star korespondentas pranešė, kad Baltijos valstybių klausimas sukėlęs JAV ir Kanados vadų rūpestį, ir, kad tie užtikrino, jog baltiečių neišduos.

Roscoe Drummond, The Christian Science Monitor laikraščio rugp. 6 d. laidoje rašydamas, atsako valstybių vadams, kad iš tikrųjų, jie Helsinkyje Rytų Europą atidavė sovietams. Tą konferenciją Drummond pavadina "absolūti klaida". Konferencijos rezultatas, teigia Drummond, yra, kad jeigu nerimstantys Rytų Europos žmonės bandytų atgauti savo nepriklausomybę, tai jie, o ne sovietai, būtų laikomi karo kurstytojais.

The Baltimore News (liepos 23 d.) ir The Chicago Tribune (liepos 11 d.) talpino ilgesnius straipsnius Pavergtų Tautų savaitės progą. Pirmame laikraštyje Henry J. Taylor baltiečių tautų žiaurų likimą ypatingai prisimena. Antrame laikraštyje Emmet George skiria visą straipsnį Lietuvai. Kalbėdamas apie Kalantos susideginimą ir demonstracijas kurios sekė, jis pamini ELTą kaip vieną iš informacijos šaltinių.

Lietuvis sportininkas viešėjo su kolegom Baltuosiuose Rūmuose

Prezidentas Ford su šeima savo dalį atostogų praleido Vail, Colorado kalnuose, slidinėjimo stovykloje. Prezidentas didelis sporto mėgėjas, jis besportuodamas praleidžia daug laiko.

Jo duktė Susan seka savo tėvo pėdomis. Ji taip pat yra gera sportininkė - slidinėtoja. Kalnuose Colorado aplinka labai graži, gamta žavėtina. Ją puošia dideli sniego kalnai, miškai. Sportininkams ir slidinėtojams tai sudaro įsivaizduojama žemiškąjį rojų.

Suvažiuoja į Colorado kalnus sporto mėgėjai iš viso pasaulio, daugumoje jaunimas, pasportuoti ir gamtoje linksmai praleisti laiką.

Atvykus Vyriausiam Amerikos svečiui su šeima viešnagėn į Vail, Colorado, vietos administracija tuojau priskyrė prie Prezidento ir jo šeimos geriausius savo sportininkus - slidinėtojus; Arviną Kasparaitį, (lietuvi) "Ski" slidinėjimo instruktorių, Bruce ir Brian McCartney palydovais.

Būdami palydovais, jie turėjo progos arčiau susipažinti su Prezidento šeima. Prezidento Fordo duktė Susan, minėdama savo 18-tąjį gimtadienį, buvusius šeimos palydovus iš Vail, Colorado, Arviną Kasparaitį, Bruce ir Brian McCartney pakvietė į Baltuosius Namus būti Prezidento šeimos svečiais. Jie ten išbuvo vieną savaitę. Būdami Washington, jie aplankė įdomesnes istorines vietas.

Arvinas Kasparaitis gimė Muncheno D. P., stovykloje, Vokietijoje. Jo motina su šeima atvyko į JAV

ir apsigyveno Waukegan, Ill. Arvinas čia užaugo, baigė Waukegano (High School) gimnaziją ir Wisconsin Kolegiją. Atitarnavo JAV kariuomenėje ir yra Vietnamo karo veteranas. Vėliau persikėlė gyventi į Vail, Colorado. Jis yra slidinėjimo Ski instruktorius ir priklauso prie Vail Colo slidinėjimo Ski mokyklos.

Būdamas geras lietuvis, jo padarytom pastangom Lietuvos trispalvė vėliava buvo įtraukta į kitų valstybių vėliavų eiles ir visą laiką plėvesuoja švenčių progomis žaidimų aikštėje. Arvino motina ir brolis Walteris gyvena Waukegane.

Petras Markūnas

PAGROBĖ FILMO JUOSTAS

Iš Romos pranešama, kad italai grobdavo pinigus, paskui arklius, išmoko grobti žmones, o dabar - pagrobė Federico Fellinio susukto filmo Casanova negatyvus. Tas ir dar du kiti mažiau brangūs filmai, buvo laikomi seife. . . ir dingo. Dingę 74 filmų kaspiniai įvertinti 10 milijonų dolerių. Yra likę atmesti to filmo gabalai, blogiausiu atveju būtų galima iš jų suklijuoti filmą. Iš naujo statyti veikalo neįmanoma, nes sunaikintos dekoracijos, o dalyviai išsiskirstę.

BALFo Centro valdyba Waterburyje įvykusiame BALFo direktorių suvažiavime pravedė savo sumanytą JAV rytinio pakraščio skyrius jungti į keturias apskritis. Tokiu būdu bus sudaryta New Yorko, Bostono, Connecticut ir Philadelphijos apskritys.

IŠEINA Į APYVARTĄ SUKAKTUVINĖS JAV MONETOS

Pagal įstatymą (Public Law 93-127) išleidžiamos į apyvertą specialiai pagamintos Amerikos laimėtos revoliucijos 200 metų sukakčiai atžymėti monetos. Netrukus jos pasirodys bankuose ir rinkoj; "kvoterį" gal visi pamatysime dar šį rudenį. Seks pusdoleris ir (prieš metų galą) doleris.

Tos trys JAV sukaktuvinės monetos skiriasi iš buvusiųjų: obversuose, žemiau Washingtono, Kennedžio ir Eisenhowerio portretų, tebus įmušdinta dviguba data - 1776-1976; prezervuose, vietoj senųjų, padėta: "kvoteryje" - kolon. laikų būbnininkas, pusdolyje - "Independence Hall", doleryje - Laisvės Varpo ir Mėnulio kombinacija.

Iki sukaktuvinių metų pabaigos bus nukaldinta nemažiau 300 milijonų dolerinių, 550 mil. pusdolerinių ir iki 1,6 bilijono "kvoterinių" monetų.

Gaminamos ir specialios suvenyrinės jubilėjinės monetų grupelės po tris, taip vadinamos sidabrinės (40% tauraus metalo). Vienos jų išleidžiamos iš mašinų "proof", t. y. atmušdintos tobulai.

ATPIGS DARŽOVĖS

— Žemės ūkio departamentas spėlioja, kad rudenį vaisiai ir daržovės atpigs, bet jie vis vien bus truputį brangesni, nei tuo pačiu metu buvo pernai. Daržovių šiais metais užsodinta Amerikoje 3% mažiau, bet derlius jų yra didesnis nei pernai.

PIEŠ SOVIETŲ INTERPRETACIJA

Lietuvos reikalus nuoširdžiai gina kongresmanas Fr. Annunzio (dem. Ill.). Viena pareiškime jis pabrėžė, kad neatitinka tikrąsiai Sovietų Sąjungos užkariavimus pripažinti Pasaulinio Karo metu. Tokia interpretacija, pabrėžė kongr. Annunzio, yra priešinga pakartotiniams JAV Valstybės departamento pareiškimams, kad JAV-bės laikosi Baltijos kraštų užgrobumo nepripažinimo politikos.

DAUGĖJA LIETUVOS GYNĖJŲ

Laikraštinkas Henry J. Taylor Baltimore News American paskelbė palankų straipsnį Baltijos valstybėms. Priminė Sovietų karine jėga įvykdytą okupaciją, didelius trėmimus, kada šiaurės Rusija virto didžiausiu istorijoje kapinynu. Straipsnį baigė: "Jeigu net ir mažiausių Afrikos ir Azijos valstybių balsui skiriamas dėmesys Jungtinėse Tautose, kaip gali Jungtinės Tautos ignoruoti seniai įsistiprinusius balsus išprievartautų Baltijos ir kitų kraštų, kurie šaukiasi bentgi demaskuoti Sovietų Sąjungos baisius veiksmus".

KNYGOS

Neseniai pasirodė Juozo Daumanto knyga Partizanai už Geležinės Uždangos. Ją išvertė Manyland Books, drauge su E. J. Harrison. Knyga pavadinta "Fighter for Freedom, Lithuanian Partisans versus the USSR." Knyga kietais viršeliais su aplanka, papuošta nuotraukomis, paruoštomis dail. Pauliaus Jurkaus. Išleido Manyland Books, Inc. leidykla, 84-39 90th Street, Woodhaven, N. Y. 11421. 254 psl., kaina \$9.95.

BROOKLYN, N. Y.

Aleksandra E. Bredes, lietuviams gerai pažįstamo advokato Stepono Briedžio, SLA teisių patarėjo, ilgus metus buvusio SLA Iždo Globėjo motina, rugsėjo 15 d. sulaukė 100 metų amžiaus. Sukakties proga ją pasveikino jos vaikai ir anūikai.

Aleksandros vyras Steponas mirė 1937 m. Jis buvo siuvėjų kontraktorium ir yra daug padėjęs Lietuvos imigrantams prieš 1914 m. Aleksandra ir Steponas Briedžiai turėjo vieną sūnų, dabartinį pensininką adv. Steponą Bredes, Jr., ir keturias dukras Agnes B. Svuger ir Ella Bessie B. Landsberg, biznierka, dabar pensininkė, ir May B. Martens, kuri mirė 1947 m. Sukaktuviniškė Aleksandra turi keturis anūkus, kurie jau visi suaugę ir sukūrę šeimas ir turi 14 vaikų.

SLA Pildomoji Taryba ir Tėvynės redakcija abiem linki kuo ilgiausio amžiaus.

SLA 38 KP. VEIKLA

Rudens sezonui SLA 38 Kp. veikla dar pilnai neįsisiūbavo. Onos Jozėnienės salėje susirinkimas rugs. 11 dar nebuvo didelis. Bet specialiai buvo itin malonus. Bronė Spūdienė papasakojo įdomių išpūdžių iš Lietuvos. Sužavėta Dainų ir Sokių šventė.

Bronė Vilniaus aerouoste pasitikė apie 100 giminių su kuriomis per 10 dienų pabendravo. Lankėsi ir savo gimtinėje prie Marijampolės Kapuko, buvo Anykščiuose, Kedainiuose, Kaune, Druskininkuose.

Susirinkusiems parvežė lauktuvių ir pavaišino.

Ona Jozėnienė, pagelbstint Onai Petrash ir Marytei Vasilkienei Bronė Spūdienei suruošė puikų priėmimą.

Po išpūdžių buvo daug klausimų. Programai vadovavo Kp. pirm. Jonas Valaitis.

Sekantis SLA 38 Kp. susirinkimas narių nutartas šaukti lapkričio 6 d. 7 v. v. Jozėnienės patalpose, 140-02 - 84 Drive, Briarwood, Jamaica, N. Y. Jozėnienės telefonas 526-2705. Važiuojant IND E ir F traukiniais išlipt Van Wyck stoty. Važiuojant BMT Jamaica traukiniu ar Jamaica Ave. Autobusu - išlipt Queens Blvd., kas nori gali paėjėti 6 blokus, arba pavažiuot Queens Blvd. busu ir 84 Dr. Nariai ir svečiai mielai kviečiami dalyvauti.

Kor.

SOKIŲ ŠVENTĖ SPALIO 11-12

HAMILTON, ONT.

Pirmoji Kanados lietuvių tautinių šokių ir dainų šventė, į kurią jau užsirašė per 600 dalyvių, įvyks Hamiltone spalio 11 ir 12 dienomis - Kanados Padėkos Dienos savaitgalyje. Hamiltono mēras Copps pranešė rengėjams, kad spalio 5 d. miesto rotušėje paskelbsias "Lietuvių Savaitę" pagerbti iš visos Kanados į Hamiltoną atvykusiems lietuvių kilmės gyventojams. Į šventės iškilmes celebruoti šventų mišių yra pakviestas lietuvių bičiulis Romoje Kardinolas Samore. Hamiltono (Kanadoje) Spectator dienraštis rugpiučio 18 d. atspausdino ilgoką straipsnį apie A. Petrąitienę, su jos nuotrauka, iškeldamas jos audimo meną ir laimėtas dovanas.

SLA VICEPREZIDENTAS HAVAJUOSE

SLA viceprezidentas Aleksandras Chaplikas atostogas praleido Waikiki Beach Hawaii salose. Grįžo į Bostoną pilnas naujos energijos.

SO. BOSTONO LIETUVIŲ KLUBAS SKUNDŽIASI NUOSTOLIU

So. Bostono lietuvių klubas yra vienas didžiausių Lietuvių klubų Amerikoje.

Jis turi gražiai įrengtus namus su didelėmis salėmis ir per 1,000 narių.

Vėliausiame klubo susirinkime valdyba pranešė nelinksma žinią, kad per liepos mėn. klubas turėjo per \$1,000 nuostolių.

Nuostoliai - dėl rasinių riaušių So. Bostone.

A. Andriulionis geriau nuteikė narius, pranešdamas, kad klube vėl atidaryta užkandinė rugsėjo 6 ir biznis pagerės.

ARTIMO MEILĖS TARNYBOJE

Šių metų ruduo BALFo darbininkams bus ypatingas, nes kartu su kasmetinio vajaus rūpesčiais ateina ir BALFo Seimas. Tai aukščiausias mūsų organizacijos sprendimo organas, kurį sudaro BALFo skyrių rinkti atstovai. Praeityje buvo įvairių uždavinių seimų. Peržvelgus tų seimų darbotvarkes, matosi BALFo tuometiniai rūpesčiai ir uždaviniai.

New Yorke įvykęs 1947 m. BALFo seimas daugiausia svarstė maisto ir drabužių siuntimą į nukentėjusią nuo karo Vokietiją, kurioje laikinę pastogę rado tūkstančiai mūsų tautiečių. Kiti du seimai - 1949 m. seimas Philadelphiaje ir 1951 m. seimas New Yorke svarstė imigracijos pagreitinimo ir tremtinių įkurdinimo problemas. Detroito seimas 1956 m. planavo, kaip išplėsti šalpa už geležinės uždangos. 1964 m. seimas New Yorke atkreipė didesnę dėmesį į Pietų Amerikos lietuvių šalpa. Chicagoje 1969 m. seimas svarstė palikimų klausimą ir siuntinių į pavergtą tėvynę klausimą.

Seimas Clevelande turėjo rūpestį, kaip atstatyti BALFą teisiniai, padidinti solidarumą ir darną. Šie uždaviniai seimui puikiai pavyko, bendras darbas nesustojo, plačios visuomenės pasitikėjimas nesumažėjo. BALFo darbai sėkmingai vyksta toliau.

Šiais, 1975 metais, įvykstančio 18-to seimo uždaviniai bus sprendžiami skyrių veiklos stiprinimo, perplauotų veiklos metodu, įstatų patobulinimo, naujiems uždaviniams pritaikymo ženklu. Sustiprintas bendradarbiavimas su tarptautinėmis šalpos organizacijomis leidžia naujomis akimis pažvelgti į naujųjų pabėgėlių, lietuvių disidentų, iš Lietuvos pasitraukusių, rūpesčius.

Keičiasi metų laikai, po vasaros ateina ruduo, po žiemos - pavasaris, tačiau nesikeičia BALFo uždaviniai, nemažėja pagalbos reikalingų tautiečių prašymai. Nuo praėjusio seimo netekome visos eilės savo veikėjų. Nebėra mūsų tarpe garbės pirmininko prelado Juozo B. Končiaus,

Son — 75, Mother 100 years

It is with pride and yet humility, that the undersigned inform our friends and relatives that our mother, Alexandra E. Bredes has now reached the age of 100 years.

Mrs. Bredes is now a great grandmother of 14 great grandchildren. She has also five grandchildren, all of whom are now adults. Her children are named as follows: Agnes B. Svuger, a retired teacher; Stephen Bredes, Jr., a retired lawyer; Ella B. Englehart, a retired teacher also; and Bessie B. Landsberg, a retired businesswoman. Mrs. Bredes also had one further daughter, May B. Mertens who died in 1947, survived by a son, Howard R. Mertens, who is the father of two children, a civil engineer, and now residing with his family at Oaklawn, state of Illinois.

Mrs. Bredes since 1937 has been a widow. Her husband, Stefan

Bredes, was one of the earliest Lithuanian tailoring contractors, whose name we well believe is remembered by many of the early Lithuanian immigrants who came to the United States and Brooklyn prior to the year 1914.

The undersigned, children of Alexandra Bredes are grateful to their parents for their great love and sacrifices which gave them a fine education, especially since our parents themselves were without education and small means were still able to raise and educate five children.

Alexandra E. Bredes became one hundred years of age on September 15, 1975. We honor our parents ever more.

Signed:

*Agnes B. Svuger
Stephen Bredes, Jr.
Ella B. Engelhart
Bessie B. Landsberg*

nebeturime Leonardo Šimučio. Liūdime dėl jų pasitraukimo, dėl mūsų darbuotojų skaičiaus susilpnėjimo, tačiau veiklos nemanome mažinti. Labdara ir šalpa toliau jungia lietuvių į vieningą darbą. Palaikysime rezistencinę dvasią pavergoje tėvynėje, neužmiršime Sibire kenčiančių, ištiesime pagalbos ranką per minų laukus, per spygliuotų vielų užtvaras, paspausime broliška dešinę Lenkijos lietuviams.

Brolių ašaros, kančios ir sunkumai mus visus šaukia į visų pažiūrų lietuvių meilės veiklą. Praėjusių 30-ties metų BALFo veiklos rezultatai mus įkvepia, dar labiau sutvirtina mūsų pasiryžimą mažinti savo brolių vargus ir negandą, nežiūrint, kur jie begyventų, nes, kaip prel. J. B. Končius dar 1945 metais kalbėjo: "Negali nieko būti kilnesnio, kaip alkaną papenėti, sergantį pagydyti, suvargusį priglauti, apdengti ar paguosti".

Tad, visi mieli BALFo darbuotojai, visi aukotojai ir aukų rinkėjai, pirmyn į naują darbo vagą!

Maria Rudienė

BALFo Centro valdybos pirmininkė

LIETUVIS PIRKO IR PARDAVĖ EMPIRE STATE BLDG.

The Enquirer laikraštis plačiai rašoma apie Henry Crown, pradėjusį savo nepaprastą karjerą tik su \$4 per savaitę uždarbiu, ir sukaupusį \$100 mil.

H. Crown buvo imigranto iš Lietuvos žydų tautybės sūnus. Būdamas 13 metų amžiaus, jis baigė pradinį mokslą ir gavo \$4 per savaitę atlyginamo. 1916 m. jis su savo broliais Sol ir Irving įsteigė plieno prekybos firmą, kurią po 3 metų praplėtė ir inkorporavo pavadindami Material Service Corp.

1951 m. Crown šeima perėmė Empire State Building dangoraižį New Yorke, tuo laiku aukščiausią pastatą pasaulyje, kurį po 10 metų pardavė. Pelnas buvo toks didelis, kad vien pajamų mokesčio sumokėjo virš 10 mil.

1959 m. Material Service Corp. įsijungė į General Dynamics Corp.

79 metų amžiaus Henry Crown šiandien yra viena centrinių GMC figūrų.

General Dynamics stato atominę jėgą varomus povandeninius laivus, raketinius sviėdinius, greičiau už garsą skrendančius bombonešius, ir kt.

H. Crown viso to atsiekė, nebajęs aukštojo mokslo.

AMERIKA ATRADO KELTAI

Ameriką atidengė ne Columbus, ir ne vikingai, bet seniausieji Europos gyventojai keltai, gal būt airių kilmės.

Apie tai liudija įrašai uoloje Vermont ir New Hampshire.